

Tájékoztatás társadalmi véleményezés eredményéről

A Belügyminisztérium (BM) 2021. február 17-én a Belügyi Alapok partnerségi folyamatáról és a társadalmi véleményezéséről szóló útmutató előírásai szerint közzétette a Belső Biztonsági Alap (BBA) nemzeti programjának a helyzet- és szükségletelemzését, valamint az egyedi célkitűzések bemutatását tartalmazó összefoglalóját.

A dokumentummal kapcsolatban 18 visszajelzés érkezett, amelyek közül 10 tartalmaz érdemi észrevételt.

1.

Észrevétel

A büntetés-végrehajtási intézetek jelenleg – a bűnügyi biometrikus adatok nyilvántartásba vételéhez – a hagyományos, tinta alapú ujj- és tenyéryomat mintavételi módszert alkalmazzák, amely a mindennapokban a megfelelő mintavételi papírra rögzítést és postai küldést jelenti a korszerű, digitális tenyérszkennerek és elektronikus adattovábbítás helyett.

A fenti célkitűzés hatékony megvalósításához elengedhetetlen, hogy a jelenlegi hagyományos módszer helyett egy modern, egységes digitális technológia integrálása, a hozzá tartozó, adatvédelmi funkcióval rendelkező szoftverrel. Mindehhez szükséges az érintett személyi állomány kiképzése mind a nyilvántartásba vétel, programkezelés és továbbítás tekintetében, de szükséges megemlíteni az un. elemző-értékelő képesség fejlesztését is.

A fogvatartottak radikalizációjának megelőzése, illetve a radikalizáció elleni fellépések a büntetés-végrehajtási intézetekben témakörében a külföldi fogvatartottak kerülnek fókuszba a befogadás, illetve a megismerés során. A legtöbb esetben csak alapinformációval rendelkezik az adott bv. szerv, nincs „határon átnyúló” információáramlás az adott fogvatartott tekintetében, így nem ismert a radikalizáció és az ezzel kapcsolatos esetleges fogvatartási kockázati tényező sem. Szükséges lenne ezen információk ismerete, értékelése az adott bv. szerv viszonylatában is, de ehhez más bűnügyi/állambiztonsági szervtől érkező napi információáramlásra is szükség van.

A szervezett bűnözés elleni fellépések büntetés-végrehajtási intézeteken belül tárgykörben, szükséges lehet az un. távtárgyalás esetköreinek a bővítése a szervezett bűnözői körhöz tartozó fogvatartottak, illetve az ilyen eljárásban érintett terhelti kör tekintetében, melyhez a Büntető-eljárásról szóló törvény XX. Fejezetében nevesített telekommunikációs eszköz használatának elrendelésének kötelező eseteit szükséges bővíteni. Jelenleg „kötelező” esetkör az alábbi:

- a) a különleges bánásmódot igénylő sértett jelenlétét igénylő eljárási cselekmény esetén,
- b) a fogva lévő, személyi védelem alatt álló vagy Védelmi Programban részt vevő tanú vagy terhelt jelenlétét igénylő eljárási cselekmény esetén.

Amennyiben a fogva lévő terhelt bünszervezetben követi el a cselekményét, úgy rá nem vonatkozik ilyen eljárási rend, ami a fogvatartás és egyben a büntetőeljárás sikerességét is veszélyeztetheti.

Válasz

1) Digitális tenyérszkennerek és elektronikus adattovábbítási eszközök büntetés-végrehajtási szervezetrendszer részére történő beszerzését azok horizontális felhasználási lehetőségei miatt a BBA terhére nem tartjuk megvalósíthatónak, mivel a BBA célja a bűnügyi, bűnüldözési képességek fejlesztése, kiemelten a súlyos és szervezett, határon átnyúló bűnözés elleni fellépés, jelen uniós forrás használata nem irányulhat más büncselekmények elleni fellépés támogatására.

Az adatcsere fejlesztése tárgyában tervezett képzések támogathatóak lehetnek megfelelő tematika és célcsoport esetén.

A fentiekkel analóg módon az elemző-értékelési területen az eszközfejlesztés nem, a képzések támogathatóak lehetnek, ilyen fejlesztések megvalósítása a Nemzeti Program keretében tervezett.

- 2) Radikalizáció elleni fellépés keretében tapasztalatcserék támogathatóak lehetnek, ilyen fejlesztések megvalósítása a Nemzeti Program keretében tervezett.

Az informatikai fejlesztések a jelenlegi adattartalom alapján nem ítélték meg, illetve szükséges figyelemmel lenni arra is, hogy a BBA forráskerete az eszközbeszerzésekre csak limitált keretet, a teljes allokáció 35%-át biztosíthatja.

- 3) Távtárgyaláshoz kapcsolódó informatikai fejlesztések támogathatóságát nem tartjuk megvalósíthatónak azok horizontális felhasználása miatt.

2.

Észrevétel

A Belső Biztonsági Alap Nemzeti Programhoz fűzött véleményünk az alábbi:

- nagy szükség lenne az állomány idegen nyelvi ismereteinek fejlesztésére, idegen nyelvi tanfolyamok szervezésére.

Válasz

Nyelvi képzések támogathatóak lehetnek, ilyen fejlesztések megvalósítása a Nemzeti Program keretében tervezett. Megjegyzendő azonban, hogy a bűnügyi együttműködés érdemi elősegítése céljából, valamint annak okán, hogy az uniós forrás csak kiegészítő jellegű fejlesztésre használható, közép- és felsőfokú szakmai nyelvvél bővített nyelvképzések tervezése javasolt.

3.

Észrevétel

A 1. pont (Információs és kommunikációs technológiák):

Automatizált rendszám felismerő-rendszer kifejlesztése, amely a rendelkezésre álló adatbázisokból (HERMON, SIS II, KÖNYIR) történő lekérdezés mellett egyidejűleg további adatbázisokból is hajt végre lekérdezéseket (pl.: HERR, NUSZ, VÉDA). A szoftverfejlesztés során olyan kockázatelemző programot kell kialakítani, amely algoritmusok alapján a kezelő/végrehajtó részére jelzi a gépjármű ellenőrzésének szükségességét.

A projekt a mélységi ellenőrzésben résztvevő szervek részére mobil rendszám felismerő kamerák telepítését a gépjárművekbe, vagy a gyorsforgalmi utakon kijelölt szakaszokhoz fixen telepített kamerák melynek jelzését okoseszköze továbbítva a feladatvégrehajtásba beosztott rendőr a gépjárművet ellenőrzés alá tudja vonni.

2. pont (Technikai fejlesztések):

speciális járművek beszerzése, melyek helyszíni laboratóriumként, megfelelő technikai, informatikai felszereltségükkel elősegítik az azonnali elemző-értékelő bűnügyi feladatok elvégzését. A projekt a Bűnügyi-technikai szakterület részére olyan technológiai szinten álló helyszínelő gépjármű beszerzése, amely a meglévő és elérhető technológiai innovációkat alkalmazza. (drón, térszkenner, stb.)

5. pont (Preventív tevékenységek):

- Az áldozatvédelmi feladatokhoz kötődően információs pontok kialakítása a megye területi és helyi szerveinek ügyfélforgalomra kialakított helyiségeiben az ott megjelenő ügyfelek, állampolgárok széleskörű tájékoztatása érdekében.

A projekt megvalósításához esetlegesen elnyert pályázati összegből a megye ügyfélfogadással érintett helyiségeibe nagyméretű televíziókat vásárolnánk, melyeken keresztül aktuális bűnmegelőzési és áldozatsegíttéssel kapcsolatos tartalmakat. (spot, kisfilm stb.) tudnánk megjeleníteni.

- Az általános és középiskolás tanulók biztonságos szórakozását elősegítendő komplex, élménypedagógia elemekkel színesített interaktív megelőzési program kialakítása a védőnői hálózat munkatársaival közösen.

A program keretében a diákok egy „bulizós este” állomásait járhatják végig játékos és változatos feladatok segítségével, érintve a lehetséges veszélyhelyzeteket, döntési szituációkat a szenvedélybetegségek, az áldozattá- és elkövetővé válás megelőzése, a megelőző vagyonvédelem, valamint a biztonságos közlekedés témakörében. A fiatalok az interaktív játék során ismereteket kaphatnak a hatóságok tevékenységét segítő ismeretekről (pld. a pontos személyleíráshoz szükséges információk), valamint az alapvető egészségügyi segítségnyújtás elemeiről is. A projekt megvalósításához esetlegesen elnyert pályázati összegből technikai és tárgyi eszközöket vásárolnánk.

7. pont (Műveleti együttműködések):

- A rendőrségi mobilitás növelése a nemzetközi közös járőrszolgálatok, közös nyomozócsoportok kialakítása és közös fedett műveletek végrehajtása tekintetében a szomszédos országok (Ausztria és Szlovákia) rendvédelmi szerveivel a határmenti térségben.

A projekten belül a közös feladat ellátásához szükséges méretű és minőségű speciális gépjárművek beszerzését tartanánk célszerűnek, melyek mind az üldözések-elfogások esetén jelentenek technikai előnyt, tehát olyan felső-kategóriás nagy teljesítményű személygépjármű, mely rendelkezik azokkal technikai elemekkel (fedett – mobil megkülönböztető jelzés, a kivezetéshez szükséges led-panelek), melyekkel a realizálások végrehajthatók.

Válasz

1. Automatizált rendszámfelismerés és kockázatelemzés esetében a célhoz kötött felhasználás, valamint a BBA-HAVE közötti megosztás az illegális migráció elleni fellépés érdekében kihívást jelenthet; jelen információk alapján e fejlesztések támogathatósága nem kizárt, azonban szükséges figyelemmel lenni arra is, hogy a BBA forráskerete az eszközbeszerzésekre csak limitált keretet, a teljes allokáció 35%-át biztosíthatja.

Mélyégi ellenőrzés támogatása csak a HAVE keretében tervezhető. A HAVE kiemelt célja az érintett szervek közötti együttműködés, az információ-megosztás és az automatizált adat- és kockázatelemző képességek fejlesztése, amelyekkel kapcsolatban a Belügyminisztérium elkötelezett a modern technológiák fejlesztése terén. Bár az új időszaki programja nagyobb rugalmasságot biztosít a mélyégi ellenőrzés támogatására, továbbra is komoly célhoz kötöttségi korlátok fogják jellemezni a fejlesztéseket.

2. Speciális mobil laboratóriumok, elemző-értékelő járművek célhoz kötött felhasználásának biztosítása kérdéses, így figyelemmel arra, hogy a BBA a súlyos és szervezett határon átnyúló bűnözés elleni fellépést támogathatja, e forrásból történő beszerzését nem javasoljuk.
3. Áldozatvédelmi információs pontok BBA forrás terhére történő létesítését azok horizontális profilja okán nem javasoljuk, mivel azok nem kizárólag a súlyos és szervezett, határon átnyúló bűncselekményekkel kapcsolatos fellépésre koncentráltak.
4. Megelőzési programok BBA terhére történő megvalósítása abban az esetben tervezhető, ha azok tárgya a súlyos és szervezett, határon átnyúló bűncselekményekhez kapcsolódik (pl. kábítószer, ember, fegyverkereskedelem, radikalizáció).
5. Közös járőrszolgálatok, közös műveletek megvalósítása a BBA egyik kiemelt prioritása, így az e tárgyban tervezett fejlesztések, pl. akciónapok megtartása alkalmával felmerülő költségek támogathatóak.

A kapcsolódó eszköz és járműbeszerzések uniós forrásból történő beszerzése a célhoz kötöttség jelentette kihívás okán, valamint az ebből eredő hatékony működtetés és kihasználtság okán nem javasolt.

4.

Észrevétel

A BBA 2.3. pontban megfogalmazottakban (Bűnüldözés fokozását és a bűncselekményének megelőzésének fokozását célzó fejlesztések) a kulturális intézmények is érintettek lehetnek. A bűnmegelőzés tekintetében több jó gyakorlat is létezik, ugyanis elsősorban közművelődési intézmények, ifjúsági közösségi házak több olyan állandó programot szerveznek (azaz nem alkalmoszerűen, amit nagyon fontos ebben a tekintetben), amely a csellengő, veszélyeztetett környezetben élő fiatalokra irányul. Példaként említhető a szolnoki Aba-Novák Kulturális Központ programja, ahol esténként zenei stúdióban foglalkoznak azokkal a fiatalokkal, akik ennek hiányában nagy valószínűséggel az utcán töltenék az idejüket.

Ezeket túlmenően a prioritásba javasolt beépíteni a rehabilitációs, a társadalomba való visszailleszkedést elősegítő programokat is. A kulturális intézmények és szervezetek e tekintetben is élen járnak, mert számos büntetés-végrehajtási intézményben tartanak drámapedagógiai vagy kézműves és zenei foglalkozásokat, illetve szerveznek konfliktuskezelő tréningeket. Érthető okokból a büntetés végrehajtási intézményeknek erre sem anyagi, sem személyi kapacitásuk nincsen.

A BBA az emberkereskedelem témában megfelelően illeszkedik a családügyi ágazat céljaihoz és feladataihoz. Párhuzamosság az emberkereskedelem kapcsán merül fel a tervezett kampány esetében, azonban a családügyi ágazat nyitott a lehatárolásra a kapcsolati erőszak elleni fellépés, illetve a prevenció érdekében.

Válasz

1. Megelőzési, valamint rehabilitációs és reintegrációs programok BBA terhére történő megvalósítása abban az esetben tervezhető, ha azok tárgya a súlyos és szervezett, határon átnyúló bűncselekményekhez kapcsolódik (pl. kábítószer, ember, fegyverkereskedelem, radikalizáció).
2. Az emberkereskedelem elleni fellépés tárgyában tervezett kampányok támogatását megvalósíthatónak tartjuk, azonban a fejlesztéseket szükséges elhatárolni a kapcsolati erőszak tárgykörétől.

5.

Észrevétel

A Határrendészeti Szolgálat a kiemelt prioritású célok között javasolja szerepeltetni az alábbi kategóriákat:

- a kábítószeres határon átnyúló csempészetével,
- a nagyértékű lopott gépjárművek külföldre juttatásával, valamint
- a sugárzó anyagok csempészetével (terrorizmus) kapcsolatos intézkedések, tekintettel arra, hogy ilyen jellegű cselekmények a határátkelőhelyeken és a mélységi ellenőrzés során is előfordulhatnak, veszélyeztetettségi szintjük magas.

E három célkitűzés megvalósításához javasoljuk képzések megszervezését, illetve a feladatok ellátásához megfelelő technikai eszközök biztosítását.

A Humánigazgatási Szolgálat pozitívnak tartja, hogy a nyelvi képzésre is kiemelkedő figyelmet fordítanak a nemzeti programok. Amennyiben a határrendészeti szakterület nyelvképzési igénnyel fordul a Humánigazgatási Szolgálathoz, a kért létszámban és formában – Főkapitány Úr

engedélyezését követően – az Oktatási és Kiképzési Alosztály a szakterület igényeinek megfelelően intézkedik a képzések megszervezésére.

A Gazdasági Igazgatóság egyetért a Határrendészeti Szolgálat véleményével.

A kiemelt prioritású célok megvalósítása érdekében szükséges technikai eszközök biztosításához javasoljuk uniós források bevonásának a lehetőségét megvizsgálni.

Válasz

1. Határon átnyúló csempészet tárgyában tervezett képzések támogathatóak lehetnek a BBA terhére, ilyen fejlesztések megvalósítása a Nemzeti Program keretében tervezett.

Az eszközbeszerzések a célhoz kötött felhasználás okán nem javasoltak, mivel a BBA kizárólag a súlyos és szervezett, határon átnyúló bűncselekmények elleni fellépés érdekében történő használatot teszi lehetővé.

Mélyégi ellenőrzés támogatása csak a HAVE keretében tervezhető. A javaslat és észrevétel a HAVE esetében elfogadásra, a szövegezés ennek megfelelően módosításra került.

2. Nyelvképzés támogatható, ilyen fejlesztések megvalósítása a Nemzeti Program keretében tervezett. Megjegyzendő azonban a bűnügyi együttműködés érdemi elősegítése céljából, valamint annak okán, hogy az uniós forrás csak kiegészítő jellegű fejlesztésre használható, közép- és felsőfokú szakmai nyelvvel bővített nyelvképzések tervezése javasolt.

6.

Észrevétel

A dokumentum 6. oldalán, az 1. pont alatt található Infokommunikációs fejlesztésekhez javasoljuk, egy olyan járműadat-rendszer kialakítását, ahol egy okostelefonra létrehozott applikációval, a zárt felhasználói csoport tagjai folyamatosan megoszthatják egymás között a lopott gépjármű felfedéseket, valamint a legjobb gyakorlatokat, legfrissebb ismereteket.

Válasz

Adatcsere támogatása az uniós program keretében tervezhető; az eszközbeszerzések célhoz kötöttségének programhoz illeszthetősége a rendelkezésre álló információk alapján nem megítélhető. Mindazonáltal figyelemmel kell lenni arra is, hogy a BBA forráskerete az eszközbeszerzésekre csak limitált keretet, a teljes allokáció 35%-át biztosíthatja.

Vizsgálendő a fejlesztés innovatív oldala, amely nyomán az esetleg K+F+I projektként is figyelembe vehető.

7.

Észrevétel

2.1. Bűnügyi adat- és információcsere fokozását célzó fejlesztések

Az 1.1. ponton belül említett rendszerek közül, a nemzetközi adatszerét támogató fejlesztések között kiemelt szerepet kell juttatni a már jelenleg is létező és működő, de – megítélésünk szerint nem kellően ismert és kihasznált – SIENA rendszernek.

Ennek használata jelenleg a bűnügyi tevékenységhez kapcsolódik. Indokolt e rendszer rendészeti tárgyú együttműködésre, információ- és tapasztalat-megosztásra történő kiterjesztése, de fokozottabban lehetne alkalmazni pl. embercsempész ügyekben való információkérésre/közlésre. A fejlesztés lehetőségét mindenek előtt az alábbiakban taglalt szaknyelvi képzésben, továbbá a SIENA mind lehetőség megismertetésében látjuk.

2.2. Műveleti együttműködés fokozását célzó fejlesztések

1. Itt a különböző nemzetközi és nemzeti adattárak közötti minél gyorsabb információáramlás elősegítését tartom nagyon fontosnak. A különböző elkövetői nemzetközi szintű profilokról (pl. elkövetők állampolgársága, gépjárművek típusa) a közterületi végrehajtó állomány a jelenleg használt mobil okoseszközökön keresztül kapjon rendszeres és gyors visszacsatolásokat, ehhez a mobil okoseszközök lekérdezést biztosító szoftvereit, továbbá az internet alapú hozzáférését is bővíteni kell.
2. A nyelvi képzések vonatkozásában elsődleges cél a nemzetközi útvonalakon dolgozó, végrehajtó állomány nyelvi képzése és továbbképzése kell, hogy prioritást élvezzen angol és a szláv nyelvekből (ezt utóbbiak a nemzetközi forgalomban közlekedő gépkocsivezetőkkel kapcsolatos kommunikáció okán, illetve azért, mivel az embercsempész elkövetői kör egy jelentős része is e nyelveket beszélő személyek köréből kerül ki!)

A szolgálati leterheltségből eredően a szolgálati helyen, a napi tevékenység keretében (pl. szolgálatonként 1-1 óra időtartamban) végezhető offline tanulást, gyakorlást, továbbá a kiscsoportos, vagy egyénileg végezhető online nyelvórák, nyelvtanfolyamok előtérbe helyezését tartjuk kívánatosnak.

Az angol nyelvi képzésben kifejezetten jól hasznosítónak tartjuk például az ORFK Nemzetközi Oktatási Központ keretében működő angol nyelvi szekció által kidolgozott „Law Enforcement English” alap-, közép-, és felsőfokú tananyagot, továbbá az épp jelenleg, kísérleti jellellettel meghirdetett on-line nyelvi képzésüket is.

Válasz

1. BBA forrás keretében elsősorban a SIENA bűnügyi célú használata támogatott.
2. A BBA célja a bűnügyi együttműködés fejlesztése, ezért a közterületi végrehajtó állomány eszközbeszerzését nem tartjuk megvalósíthatónak.
3. Nyelvképzés támogatható, ilyen fejlesztések megvalósítása a Nemzeti Program keretében tervezett. Megjegyzendő azonban, hogy a bűnügyi együttműködés érdemi elősegítése céljából, valamint annak okán, hogy az uniós forrás csak kiegészítő jellegű fejlesztésre használható, közép- és felsőfokú szakmai nyelvvel bővített nyelvképzések tervezése javasolt.

8.

Észrevétel

1. Információs és kommunikációs technológiákhoz kötődően igény az automatizálás és a digitalizálás általánossá tétele, valamint a rendszer-rendszer kapcsolatok bővítése (többek között az DNS adatsere, a ballisztika és a légiutas-adatforgalom területén).

Az ember nélkül végezhető munkafolyamatok vonatkozásában elengedhetetlen az információs társadalom vívmányainak hatékony, célszerű és időszerű alkalmazása, ennek érdekében az elemző-, felderítő- és nyomozati munka támogatásához szükséges elemzőértékelő programok (pl. GANGIKONSPI) a Rendőrség által használt informatikai rendszerekhez történő integrálása, az informatikai rendszerekben rejlő lehetőségek vonatkozásában a napi munkát leginkább támogató lekérdezési lehetőségek létrehozatala.

A modern, a versenyszférában elterjedt informatikai hardware- és software eszközökben rejlő lehetőségek kiaknázása elengedhetetlen (pl. olyan eszköz, amelynek segítségével jó minőségben fénykép és/vagy videofelvétel készítésével már a helyszínről el lehet indítani egy-egy ügyet, és az érintett szervek állományához a szükséges információk könnyen feldolgozható módon, közvetlenül jutnak el. A közösségi médiumokban rejlő adattovábbítások is ebbe a kategóriába tartoznak, melyek mind fokozzák az általános prevenciós célokat, támogatják a hatékony, gyors feladatvégrehajtást.

2. Technikai fejlesztések vonatkozásában megkülönböztetett figyelemmel szükséges illetni a forenzikus és az elemző-értékelő képességek bővítését, a védelmi-biztonsági, illetve a felderítést és műveleti tevékenységet támogató kiemelt technológiai innovációkat.

A meglévő hazai informatikai rendszerek, eszközök fejlesztése a nemzetközi tapasztalatok alapján jelentkező prioritásoknak megfelelő módosításával, ill. - ilyen jellegű meglévő hiány esetén tagállami jó példa alapján - új rendszerek létrehozásával, adaptálásával. Ilyen lehet a manuális ujjnyomat vétel kiváltása, és az AFIS rendszer általánossá tétele.

Elemző-értékelő, informatikai támogató programok fejlesztésével törekedni kell a hatékonyabb bűnüldözésre, ugyanakkor nem szabad figyelmen kívül hagyni ezen eszközök „európai kompatibilitását”.

Örvendetes lenne a hemogenetikai szakértői kapacitás fejlesztése is. A helyszíni asszisztencia fejlesztése súlyponti kérdés, ezen belül is a 3D szemle tevékenység keretében a virtuális tér jelentette tényezők ábrázolása.

A technikai fejlesztésekkel párhuzamosan nem szabad elfeledkezni a normatív háttér folyamatos megújításáról sem (pl.: a zálogházak rendőrségi ellenőrzése, vagy a BV-ből szabadultak ellenőrzése jogi háttérének pontosítása).

Elengedhetetlen az infrastruktúra valamint a mobilitást biztosító eszközök – a mobilitáson túl azonban ezen eszközöknek egyéb funkciót is el kell látniuk: pl.: vezetési pont stb. – fejlesztése is. Ezek vonatkozásában azonban nagyobb figyelmet kell, hogy kapjon a fenntartható fejlődés, az innováció és környezettudatosság koncepciója.

Az eszköz beszerzéseknél előnyben kell részesíteni a környezetbarát, alacsony energiaigényű (pl.: hibrid vagy elektromos meghajtás) megoldásokat.

3. Képzési infrastruktúrák, képzési rendszerek, szakmai továbbképzések és idegen nyelv oktatása terén kiemelt igény nemzetközi kiképzőközpontok létesítése, működtetése

A technikai, technológiai és infrastrukturális fejlesztéseken túl a magas színvonalú szakmai munkavégzés záloga a jól képzett, a változásokat nyomon követő szakember. Nemzetközi környezetben elengedhetetlen a nyelvismeret (nemcsak a világnyelvek, hanem a szomszédos országok nemzeti nyelve is).

Magas szintű szakmai tudással és tapasztalattal elsősorban az idősebb munkatársak rendelkeznek, de sajnálatos módon kommunikációs szintű nyelvtudásuk nincs.

Az ezredforduló éveiben jól működő korábbi gyakorlatnak megfelelően célszerű a közös, szakmai alapokon működő tapasztalatcsere (ahogy az működött Magyarország és Hollandia között), mivel az elméleti nyelvtudás akár a két-háromhetes közös programok alkalmával aktív, élő, a gyakorlatban jól alkalmazható nyelvismereti szintre emelkedhet. fontos a szinten tartás és lehetőség szerint ismeretfelfrissítő nyelvi képzések végrehajtása.

A nyelvi képzés elengedhetetlen, mégpedig az olyan képzések keretében, amelyek kifejezetten a szakmai nyelvismeret elsajátítását célozzák.

A már meglévő nyelvismeret fenntartását segíthetné elő a külföldi hospitáció, valamint a nemzetközi konferenciákon való részvétel.

A továbbképzési rendszerben még mindig fellelhető a parancsnokok által tartott képzés is.

A tudás idővel amortizálódik, így szükséges annak a folyamatos megújítása, melyhez elengedhetetlen lenne regionális képzőközpontok létrejötte.

A képzőközpontoknak széles – a rendvédelmi szervek (külföldiek is) – igényeihez igazodó képzési palettával kellene rendelkezniük, megteremtve a lehetőséget vendégelőadásokra is.

4. Adat-, információ és tapasztalatcsere fokozása

Az informatikai rendszerek fejlesztésén, bővítésén új rendszerek kidolgozásán, on-line terek igénybevételén túl az adat-, információ és tapasztalatcsere keretében megkerülhetetlen a személyes kapcsolatrendszer. Ennek az eszköze a hospitáció, tanulmány utak, konferenciák rendszere nemcsak belföldön, hanem külföldön is. Külföld – különösen a szomszéd országok - vonatkozásában el kell érni a napi szintű – nem formális – szakmai kapcsolat kialakítását.

5. Preventív tevékenységeket illetően szükséges széles körű és változatos eszközrendszer alkalmazása (pl. személyes kitelepülés, jelenlét, közösségi média kampány, offline felületek bérbé vétele)

Az információs társadalom vívmányai mellett, az azokat nem, vagy csak kismértékben használó célcsoporthoz a hagyományos módokon történő eljutás érdekében célszerű a helyben szokásos és a lakosság által már megismert programok, módszerek széles körű alkalmazása (pl.: az idősök kapcsán az egyházi események kihasználása). Fontos a „best practice” szemlélet kialakítása.

6. Műveleti együttműködés

Amennyiben egy-egy nyomozás során határon átnyúló bűnözéssel kapcsolatos információk merülnek fel a közös kapcsolattartási pontokon kívül elengedhetetlen, hogy a nyomozó szerv - leginkább a határmenti kapitányságok vonatkozásában - rendelkezzen olyan szintű kapcsolatrendszerrel a külföldi társhatóságok tekintetében, amely az azonnali és gyors egyeztetést, a szükséges, késedelmet nem tűrő nyomozati cselekmények végrehajtását szavatolja. Természetesen ez belföldön is kívánatos. Ezen kapcsolatok kialakítása és fenntartása elemi érdeke a szervezetnek. Ez elsősorban informális rendezvények tartásával érhető el (pl.: közös sportverseny).

A komplex, több rendvédelmi szerv és szereplő együttműködésével megvalósított műveletcentrikus bűnüldözési tevékenység érvényre juttatását – akár az on-line térben is –, akciónapok szervezésével és közös járőrszolgálatok megvalósításával, főként a határmenti helyi szervek vonatkozásában elengedhetetlen, hiszen a leghatékonyabb információcserét ezen, napi szintű közös szolgálat biztosítja. A schengeni belső határon ezek jelenleg is működnek, de mára formálissá váltak, szükséges a megújításuk.

Amennyiben a beszerzett információk alapján közös műveletek, nyomozócsoportok, határon átnyúló üldözések, leplezett megfigyelések végrehajtása válik szükségessé, ez könnyen és rendben végrehajtható megfelelő előkészítést követően, de a már meglévő humán erőforrásokra támaszkodva.

A nemzetközi műveletek végrehajtásához kapcsolódóan megfogalmazott fejlesztések támogatása mind a műveletek tervezéséhez, mind azok megvalósításához, mind eredményeik felhasználásának előmozdítása terén kiemelt projekt, hiszen az elérni kívánt célok kizárólag a mögé rendelt erőforrások magas színvonalú, és szakmai alapokon nyugvó felhasználásával valósíthatók meg.

Válasz

1. Elemző-értékelő programok, interoperabilitást javító IT fejlesztések, adattovábbítási képesség bővítése esetében a BBA forrásainak felhasználásakor a célhoz kötöttség érvényre juttatása okán biztosítani kell, hogy azok használata kizárólag a súlyos és szervezett határon átnyúló bűncselekmények elleni fellépést támogatják. Ennek hiányában a fejlesztések támogatása nem javasolt.

2. AFIS rendszer általánossá tétele tárgyában szem előtt kell tartani, hogy a BBA forrás keretében elsősorban a bűnügyi együttműködés fejlesztése szükséges.

Többcélú eszközök (pl. mobil vezetési pontként is szolgáló jármű) beszerzése, a szemletevékenység fejlesztése, a homogenitási szakértői kapacitásbővítés terén is érvényre kell juttatni azt az alapelvet, hogy az eszközpark kizárólag a súlyos és szervezett, határon átnyúló bűncselekmények elleni célra használható, így például nemzetközi elemet nélkülöző emberölés felderítésére nem vehető igénybe.

Emellett valamennyi beruházás esetében figyelemmel kell lenni arra is, hogy a BBA forráskerete az eszközbeszerzésekre csak limitált keretet, a teljes allokáció 35%-át biztosíthatja.

Megítélésünk szerint a normatív háttér megújítását, amennyiben az a szokásos jogszabály-revíziót meghaladó mértékű és tárgya a súlyos és szervezett, határon átnyúló bűncselekmények elleni fellépésre korlátozódik a BBA szakértői tapasztalatcserék, tanulmányok elkészítésével segítheti.

3. Kiképzőközpontok létesítése tárgyában a Rendőrség részéről több nagy ívű fejlesztés helyet kapott a BBA programját megalapozó elképzelések között, így e tárgyban célszerűnek tartjuk a ROKK és a NOK koncepcióinak megismerését, amely segítheti a területi-helyi szervek képzési igényeinek kielégítését.

Mindazonáltal a BBA lehetőséget biztosíthat régiós és helyi szervek részéről megfogalmazott oktatások, hospitációk, tanulmányutak, konferenciák megrendezésére mind Magyarország területén, mind külföldön. E tárgykörben fejlesztések megvalósítása a Nemzeti Program keretében tervezett.

Nyelvképzés támogatható, ilyen fejlesztések megvalósítása a Nemzeti Program keretében szintén tervezett. Megjegyzendő azonban, hogy a bűnügyi együttműködés érdemi elősegítése céljából, valamint annak okán, hogy az uniós forrás csak kiegészítő jellegű fejlesztésre használható, közép- és felsőfokú szakmai nyelvvel bővített nyelvképzések tervezése javasolt.

Szintén támogatott a lokális kezdeményezések, módszerek alkalmazása a súlyos és szervezett, határon átnyúló bűnözés elleni fellépés keretében, különös tekintettel a megelőzés és az áldozatvédelem terén.

4. Közös járőrszolgálatok, közös műveletek megvalósítása a BBA egyik kiemelt prioritása, így az e tárgyban tervezett fejlesztések, pl. akciónapok megtartása alkalmával felmerülő költségek támogathatóak.

A kapcsolódó eszköz és járműbeszerzések uniós forrásból történő beszerzése a célhoz kötöttség jelentette kihívás okán, valamint az ebből eredő hatékony működtetés és kihasználtság okán nem javasolt.

9.

Észrevétel

Az előterjesztés a bűnüldözés fokozását és a bűncselekmények megelőzésének fokozását célzó fejlesztésekről szóló 2.3. fejezetének 4. pontjában szól az áldozatvédelem kérdéseiről. Prioritásként jelöli meg az eljárások áldozat-centrikusságának fokozását, a rehabilitáció és reintegráció hatékonyságának növelését, valamint egyéb speciális kezdeményezések és újszerű foglalkozások támogatását (pl. önkéntes áldozatsegítő hálózat kialakítása, prevenciót segítő versenyek és gyakorlatok megtartása, drámapedagógia alkalmazása, középfokú oktatási tananyagok megelőzés-centrikus kiegészítése).

Megítélésem szerint az előterjesztés fenti célkitűzései támogathatóak, összhangban vannak az áldozatvédelem erősítését szolgáló ombudsmani javaslatokkal. Ezek közül külön is szeretném figyelmébe ajánlani a gyermekbarát igazságszolgáltatás kérdéseit vizsgáló projekt részeként folytatott ombudsmani vizsgálatot, amely az áldozatvédelmi rendszerben résztvevő egyes közigazgatási szervek gyermekeket érintő bűnmegelőzési és áldozatvédelmi tevékenységét tekintette át.

A jelentés egyik címzettje a belügyminiszter volt. A részére megfogalmazott ajánlás –a tárca teremtse meg az áldozatvédelmi feladatok ellátását biztosító megfelelő személyi (önálló munkakörben végzett áldozatvédelmi tevékenység, gyermek- és ifjúságvédelmi képzésben való részvétel) és a hatékony bűnmegelőzési tevékenység megvalósításának feltételeit – ma is aktuális.

Bízom abban, hogy a BBA kapcsán tervezett intézkedések kidolgozásakor figyelembe fogják venni a fenti ombudsmani jelentés megállapításait, javaslatait is.

Válasz

A BBA célja a súlyos és szervezett, határon átnyúló bűnözés elleni fellépés támogatása. Ennek egyik kiemelt területe az emberkereskedelem áldozatainak segítése, védelme, amelyhez kapcsolódóan lehetőség nyílik a felderítői kapacitások növelésére, a rehabilitációs és reintegrációs támogatás fokozására, a bűnüldözési és megelőzési tapasztalatok cseréjére, a tevékenységben érintett állomány és a civil közreműködők képzésére, tanulmányutak megvalósítására, tanulmányok elkészítésére.

Figyelemmel arra, hogy a BBA – hasonlóan más uniós forrásokhoz – csak kiegészítő jellegű fejlesztésekre fordítható, például teljes munkaidejű, önálló munkakörben végzett gyermek- és ifjúságvédelmi szakember foglalkoztatását jelen forrás keretében nem tartjuk megvalósíthatónak. Mindazonáltal a jelölt fejlesztések közül valamennyi hozzájárul a hatékony bűnmegelőzési tevékenység érvényre juttatásához.

10.

Észrevétel

A 3. oldal tetején az NSZKK megnevezése helytelenül ”Nemzeti Szakértő és Kutatóintézet”-ként szerepel. Helyesen: Nemzeti Szakértői és Kutató Központ.

4. oldal 1. pontjában szereplő „DNS adatsere” helyett javasoljuk a „biometrikus adatsere” megnevezést használni, hiszen az a daktiloszkópiai (ujj-, és tenyéryom) és az állóképes arckép adatok cseréjét is magába foglalja, ami jól láthatóan a jövő évek komoly kihívása lesz.

Válasz

Az észrevételek nyomán a szöveget pontosítottuk.